

တောင်ကြီး စာအုပ်တိုက်

တိုက်ပွဲဝင်နှင်းဆီ ဥဥကြီး

မာနီ(တောင်လွှဲပြန်) စိပ်တည်းဖြတ်သည်
graphic design • win htun

အခန်း(၁) ထမ်းမနိုင်တိုက်ပွဲ - မိသားစုအရိပ်

(၂၀၁၄) မန္တလေးမြို့ ၁၃၀၀ ပြည် ရေနံမြေသမိတ် စိန်ရတုအသင်းအနားတွင်
ဘာတို့စင်းတင်နှင့် အမှတ်တရ

(၂၀၀၇)မတွင်ကျောင်းတွင် ပြုလုပ်သော AIDS/HIV ဝေဒနာရှင်များ၏ အလှူပွဲအမှတ်တရ
ကိုရုဏ၊ ကိုအောင်အောင်၊ မပြုပြုသင်း၊ မရုဏ်း

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ လွတ်မြောက်ရေး ဝတ်ပြုဆုတောင်းစဉ်

(၂၀၀၇) ဦးစာင်ဌေးရဲ့ အမှုအတွက် ညောင်တုန်းပြိဋ္ဌယ် တရားရုံးသို့ သွားခဲ့ကြစဉ်

ကျွန်မတို့ ကော့မှူးမြို့နယ်နဲ့ လေးမိုင်အကွာ ထမ်းမနိုင် (ထမ္မနိုင်) ကျေးရွာ အရှေ့ပိုင်းမှာ မွေးချင်းငါးယောက်ထဲကနေ တတိယမြောက် သမီးအဖြစ် မွေးခဲ့ပါတယ်။ ဖေဖေက ဦးတင်စိန်၊ မေမေက ဒေါ်ညွန့်ရင်။ ဖေဖေတို့ မေမေတို့ သားချင်းတွေအားလုံးက တောင်သူ လယ်သမားတွေချည်းပါပဲ။

ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ်တုန်းက တအားဆင်းရဲကြပါတယ်။ ဖေဖေတို့ဘက်က ချမ်းသာပြီး မေမေတို့ဘက်က ဆင်းရဲတဲ့အခါကျတော့ ဖေဖေနဲ့ မေမေ ညားတဲ့အချိန်မှာ အဖေကြီးတို့ဘက်က ဖေဖေကို ပစ်ထားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီ ကစပြီး ဖေဖေက သူ့ဘာသာသူပဲ ရုန်းကန်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်မတို့က ဆင်းရဲတဲ့မိသားစုက ပေါက်ဖွားလာတယ်လို့ပဲ ပြောရတော့မှာပါ။

ဖေဖေက တအားအလုပ်လုပ်တယ်။ ကျွန်မတို့ မွေးချင်းငါးယောက်မှာ အစ်ကိုကြီး၊ ပြီးတော့ အစ်မကြီး၊ ပြီးတော့ ကျွန်မ၊ ကျွန်မနောက်မှာ ညီမနှစ်ယောက် ရှိသေးတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့မောင်နှမ ငါးယောက်မှာ အစ်ကိုကြီးကလွဲရင် ညီအစ်မချည်းပဲ လေးယောက်ပါ။

ကျွန်မက ငယ်ငယ်လေးကတည်းက ဗီဇလို့ပဲ ပြောရမယ်။ ကျွန်မငယ်ငယ်လေးကတည်းက အဖေနဲ့အမေ ရန်ဖြစ်ပြီဆိုရင် အစ်ကိုနဲ့ အစ်မတို့က ငြိမ်နေတယ်။ ကျွန်မကတော့ မဟုတ်ဘူး။ ထိုင်နားထောင်တယ်။ အဖေနဲ့ အမေ ရန်ဖြစ်တဲ့အခါ ဘယ်သူက မှန်လဲ၊ ဘယ်သူက မှားလဲပေါ့။ မေမေက တအားစိတ်ကြီးပါတယ်။ ရန်ဖြစ်လို့ မေမေက မှားနေတယ်။ ဖေဖေက မှန်နေတယ်ဆိုရင် ကျွန်မက အတိုက်အခံ လုပ်ပြီးတော့ အဖေဘက်က ဝင်ပါတယ်။ အဲဒီ အခါ မေမေက “နင်က အမေထက် တစ်လကြီးတာပေါ့လေ” ဆိုပြီး ရိုက်ရော။ ကျွန်မလည်း အရိုက်ခံပြီးတော့ကို ဖေဖေဘက်က ပါတယ်။ မဟုတ်ရင် မခံဘူး။

နောက် ဖေဖေတို့က လယ်လုပ်တဲ့အတွက် တဲကိုသွားတယ်။ ကျွန်မက တစ်ခါတလေ လူငှားတွေ လာတဲ့အတွက် တဲကို လိုက်သွားတယ်။ မေမေကတော့ မလိုက်ရဘူးတဲ့။ ကျွန်မက လိုက်တယ်။ အဲဒီ ကို လိုက်သွားရင် ဖေဖေတို့ နွားတွေနဲ့ ရုန်းကန်ပြီး လုပ်နေရတာ ကို မြင်ရင် တကယ်စိတ်မချမ်းသာဘူး။ လယ်က အရင်တုန်းက ဧကအစိတ် (၂၅) ရှိပါတယ်။ ဖေဖေတို့က လယ်ကို တစ်ကြိမ်တည်း ဝယ်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ တိုးတိုးပြီး ဖြည့်ဝယ်ရင်း ဝယ်ရင်းနဲ့မှ ဧကအစိတ် ဖြစ်လာတာ။ ပထမဦးဆုံး လယ်ကိုတီရတာ က အဖေကြီးက မေမေ့ကို မင်္ဂလာဆောင်ပေးပြီး လက်စွပ်ငါးမူးသားနဲ့ ငွေ (၅၀၀) ပဲ ပေးလိုက်တာ။ ဖေဖေက လက်စွပ်ကိုရောင်း၊ တောတွေကို လယ်ရိုင်းဖြစ်အောင် တီတယ်။ လယ်ကျအောင် ခုတ်ရတာ ။ အဲဒီ တုန်းက တောကြီးမျက်မည်းထဲမှာ ဘယ်သူမှ လာမနေကြဘူး။ ဖေဖေတို့က အဲဒီ တောကြီးမျက်မည်းထဲကို သွား၊ လယ်ရိုင်းကို တီတဲ့အခါကျတော့ ဖေဖေတို့မှာ တအားဆင်းရဲတော့ ဘယ်သူမှ ဖေဖေတို့ကို လာမကြည့်ကြပါဘူး။

ဖေဖေက အဲဒီ မှာ တအားကြိုးစားတယ်။ ကြိုးစားရင်း ကြိုးစားရင်းနဲ့ လယ်ရိုင်း ကျသွားပါတယ်။ လယ်ရိုင်းကျသွားတဲ့အတွက် ကျွန်မကိုယ်ဝန်ရတဲ့အချိန်မှာပဲ လယ်ရိုင်းကနေ လယ်ယဉ်ဖြစ်သွားပြီး စပါးက တစ်ဆကနေ နှစ်ဆတိုးပြီး ထွက်လာတယ်။ ထွက်တဲ့စပါးနှုန်းကတော့ မမှတ်မိပေမယ့် အထွက်နှုန်း တစ်ဆက နှစ်ဆလို့တော့ ဖေဖေတို့ ပြောပြတာ မှတ်မိနေပါတယ်။ အခု ကျွဲလူးအိုင်လယ်ဆိုပြီး ဖေဖေနာမည်နဲ့ အမည်ပေါက်ကျခဲ့တဲ့ လယ်ဟာ ဖေဖေကိုယ်တိုင် လယ်ရိုင်းတီပြီး ခုတ်ခဲ့တဲ့ လယ်ပါ။ ဖေဖေတို့က ကျွန်မကို ကိုယ်ဝန်လွယ်ချိန်ကတည်းက စပါးတစ်ဆကနေ နှစ်ဆ ထွက်တာမို့ ဗိုက်ထဲကကလေး အကျိုးပေးတယ်ပေါ့လေ။ ကျွန်မမွေးလာတော့ ကျန်းမာရေး အင်မတန် ချူချာပါတယ်။

၁၉၇၂ ဒီဇင်ဘာ ၁၆ ရက်မှာ ကျွန်မကို မေးပါတယ်။ ကျွန်မက မမွေးခင်ကတည်းက အကျိုးပေးတယ်ဆိုပေမယ့် မွေးကတည်းက ကျန်းမာရေးက

မကောင်းဘူး။ အသံကလည်း စူးနေအောင် ငိုတဲ့အတွက် ကျွန်မကို စူးစူးလို့ ခေါ်ကြတယ်။ စူးစူးလို့ ခေါ်ရင်း ခေါ်ရင်းကနေ အစ်ကိုတွေ၊ အစ်မတွေက စုစုလို့ ဖြစ်လာတယ်။

စုစု စုစုနဲ့ ဖြစ်လာပေမယ့်လည်း ကျန်းမာရေးက မကောင်းလွန်းတော့ ဟိုဘုန်းကြီး ရောင်းရ၊ ဒီဘုန်းကြီး ရောင်းရနဲ့ ရွာစဉ်လည်ပြီး ရောင်းနေရတယ်။ ကျန်းမာရေးက မကောင်းလွန်းလို့။ ရွာနီးစပ်က ဘုန်းကြီးတွေ ကုန်သွားတဲ့အခါကျတော့ အစ်ကိုတစ်ဝမ်းကွဲ အစ်ကိုလေး သံခဲကနေပြီးတော့ “ဟာ အဒေါ်ရာ၊ အဒေါ်သမီးလေးက နာမည်နှစ်လုံးတည်းမို့လို့ စုံဖြစ်နေလို့ နေမကောင်းတာ။ အဲဒီ တော့ နာမည်သုံးလုံးဖြစ်အောင် ကဲ စုစုနွေးဆိုပြီးတော့ နာမည်ပေးလိုက်ပါတော့” ဆိုပြီး အစ်ကိုဝမ်းကွဲ အစ်ကိုလေး သံခဲက နာမည်ပေးလိုက်တာ။ အဲဒီ ကစပြီး စုစုနွေး ဆိုတဲ့နာမည် တွင်လာတာပါ။

ကျွန်မငယ်ငယ်ကတည်းက နေမကောင်းလိုက်၊ ကောင်းလိုက်နဲ့ ခဏခဏ မကျန်းမမာ ဖြစ်လာရင်းကနေ တစ်လျှောက်လုံး နေလာရတယ်။ နောက်တော့ ကျွန်မ အသက် (၁၆) နှစ်မှာ (၈၈) အရေးအခင်း ဖြစ်တယ်။ အရေးအခင်း ဖြစ်ပြီဆိုတော့ ရွာထဲကနေ ဘယ်သူမှ မထွက်ရဲဘူး။ တောဆိုတော့ မြို့ထက်ပိုပြီး ကြောက်ကြတယ်။ အိမ်က အစ်ကိုကြီးတောင် ထွက်ရဲတာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မကျတော့ အစ်ကိုတွေက “တို့အရေး” ဆိုပြီး သွားကြမယ်၊ ထွက်အော်ကြမယ်ဆိုတော့ ကျွန်မလည်း ကလေးဆိုတော့ “တို့အရေး” ပေါ့။ အလံလေးတွေ၊ ခေါင်းစည်းတွေ စည်းရပ်တ်ရတာ လေးတွေကို ကလေးဆိုတော့ သဘောတွေ ကျနေတာပေါ့။ ဒါ လုံခြုံရေးဆိုပြီး။ အဲဒီ မှာ မေမေက ဖေဖေကို ရှင့်သမီးကို ရှင် မအုပ်ဘူးလားဆိုပြီး ပြော။ ဖေဖေကတော့ သမီး သွားသွားဆိုပြီး မြှောက်ပေးတယ်။ ကျွန်မလည်း တို့အရေးဆိုပြီး အစ်ကိုတွေနဲ့ လိုက်အော်တာပေါ့။ ညဘက် တီဗီက ခေါင်းဖြတ်တာတွေပြတော့ နှလုံးရောဂါရှိတဲ့ ကျွန်မကို ကျွန်မတို့ အတန်းပိုင်ဆရာလေး ဦးတင်ရွှေက မညွန့်ရင် စုစုကို မကြည့်ခိုင်းနဲ့ဆိုပြီး

တားကြပြန်ရော။

မေမေက မနိုင်တဲ့အခါကျတော့ အစ်ကိုရှိတဲ့ တဲကို အရေးအခင်းကာလ
ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ ပို့လိုက်ပြီး မင်းညီမကို မင်းထိန်းထားတဲ့။ အစ်ကိုကြီးကလည်း
မသွားရဘူးဆိုပြီး ကျွန်မကို တဲမှာ ခေါ်ထားလိုက်တော့တာပဲ။ သွားရမှာကလည်း
လေးမိုင်လောက်ဝေး၊ ရေတွေ ချောင်းတွေလည်း ဖြတ်ရတာ ဆိုတော့ ဘယ်သွားလို့
ဖြစ်တော့မလဲ။ ကျွန်မက ရေမှ မကူးတတ်တာ။ တဲမှာပဲ နေရတာ ပေါ့။ အမေတို့က
ကျွန်မကို ကျန်းမာရေးက ချူချာလို့ မျက်စိအောက်က အပျောက်ခံတာ မဟုတ်ဘူး။
ကျွန်မက ငယ်ငယ်ကတည်းက ခဏခဏလည်း တက်၊ ခဏခဏလည်း
ဆေးရုံတင်ရဆိုတော့ မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံတဲ့ သဘောပါပဲ။

*

အခန်း(၁) ထမ်းမနိုင်တိုက်ပွဲ - ငယ်ငယ်က ဇ

ကျွန်မငယ်ငယ်တုန်းက ပဲကြီးလှော်တို့၊ မုန့်တို့ သွားဝယ်စားတဲ့အခါ
ဈေးဆိုင်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပုံပါတဲ့ သတင်းစာနဲ့ ထုပ်ပေးလိုက်လို့ရှိရင်
ထဘီကို ခါးပိုက်ပိုက်ပြီးတော့ ပဲလှောက်ကို ခါးပိုက်ထဲထည့်၊ အဲဒီ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပုံလေးကို ကြည့်ပြီး ကြက်သီးဖြန်းဖြန်း ထခဲ့တယ်။
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပုံလေးတွေကို သိမ်းတာ၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ပိုက်ဆံလေးတွေကို သိမ်းတာ ငယ်ငယ်လေးကတည်းကပဲ၊ ဘာမှန်းတော့ မသိဘူး။
အဲဒီ လို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပုံလေးတွေ တွေ့ရင် ကြက်သီးဖြန်းဖြန်း ထတယ်။
မေမေတို့ကတော့ ဒီကောင်မလေး နိုင်ငံရေးသမားတွေများ ဝင်စားသလား၊
ကြောက်စိတ်လည်း မရှိဘူးပေါ့လေ။

နောက်တော့ ရွာထဲမှာ လူသတ်ခံရတဲ့ကိစ္စ ဖြစ်တယ်။ လူသတ်ခံရတော့
လူသေပြီဆို ရဲတွေ လာတာပေါ့။ ရဲတွေလာပြီဆိုရင် တောရွာဆိုတာက ရဲဆိုတာနဲ့
ဘယ်သူမှ ထွက်ရဲတာမှ မဟုတ်တာ။ ရဲယူနီဖောင်းမြင်တာနဲ့ ဘယ်သူမှ
မထွက်ရဲဘူး။ ကျွန်မက မကြောက်တတ်တော့ ရဲတွေလာရင် ဒီအလောင်းဆီကို
လိုက်မယ်၊ ဘယ်လိုသတ်တာလဲ မသိဘူး။ ငါသွားကြည့်မယ် ဆိုပြီး ကျွန်မက
လိုက်တာပဲ။

နောက်ဆို ရဲတွေက လူသတ်မှုဖြစ်လို့ လာလိုက်ပြီဆိုရင် “ဟဲ့
ဟိုကလေးမလေး မလိုက်ဘူးလား” ဆိုပြီး လှမ်းလှမ်းခေါ်ရော။ ခေါ်ရင် ကျွန်မလည်း
ပါသွားပြန်ရော။ မေမေက အဲဒါကို မကြိုက်ဘူး။ ဒါ မိန်းကလေးနဲ့ မဆိုင်ဘူး။
မဆိုင်ဘဲနဲ့ ဘာလို့ လုပ်တာလဲဆိုပြီး ပြန်လာရင် အိမ်ခေါင်းရင်းမှာ စိုက်ထားတဲ့

ခေါင်ရန်းပင်က ခေါင်ရန်းကိုင်းကို ချိုး၊ ရိုက်။ ရိုက်လည်း ကျွန်မက အရိုက်ခံတယ်။
ငိုတော့ ငိုတာပေါ့။ ငိုရင်း အရိုက်ခံတာပဲ။ ရွာထဲကလူတွေက ဘာပြောလဲဆိုတော့
သူတို့က ကျွန်မကို သေးသေးဖြူဖြူလေးဆိုတော့ ငယ်ငယ်တုန်းက
“ငါးဖောင်ရိုးလေး” လို့လည်း ခေါ်သေးတယ်။ သူတို့က မေမေ့ကို ပြောကြတယ်။
မရိုက်ပါနဲ့ပေါ့။ သူ့ဟာသူ သိချင်လို့သွားတာ သွားပါစေပေါ့။ မေမေက ရိုက်တာကိုး။
ဖေဖေကလည်း အဲဒါကို လက်မခံဘူး။

“ကလေးဆိုတာ သူသိချင်တာကို သိအောင်လုပ်တာ လုပ်ပါစေပေါ့၊
သူ့ဟာ သူ သိအောင်လုပ်တာ လုပ်ပါစေ၊ လူကြီးတွေနဲ့ သွားတာပဲ၊
သူတစ်ယောက်တည်း သွားတာမှ မဟုတ်တာ။ ငါ့သမီး ဘာမှမဖြစ်ဘူး၊ မင်း
သမီးတွေကို မင်းထိန်း၊ ငါ့သမီး ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ငါ့သမီးကို ငါ ယုံကြည်တယ်။ မင်း
ကြည့်ထား၊ မင်းမျက်လုံး နှစ်လုံး မမှိတ်ခင် ငါ့သမီးတွေနဲ့ မင်း သမီးတွေကို
ယှဉ်ကြည့်ထား။ မင်း ကြည့်ထားလိုက်”

ဆိုပြီး ဖေဖေနဲ့ မေမေက အဲဒီ လို။ သိပ်ရယ်ရတယ်။

နောက် ရွာမှာ လုပ်အားပေးတွေ ခိုင်းကြရော။ လုပ်အားပေးတွေ
ခိုင်းကြတော့ တစ်ပတ်ကို တစ်ရက်ပေါ့။ ကိုယ့်ထမင်းချိုင့်လည်း ကိုယ် ထည့်ရတယ်။
စက်လှေခလည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ခံရတယ်။ စစ်တပ်ကခေါ်တဲ့ လုပ်အားပေးပေါ့။
တာဖို့ရတယ်။ နုံးတွေကို သယ်ရတယ်။ မေမေကလည်း အိမ်မှာကျန်ခဲ့တာက
မိန်းကလေးတွေချည်းပဲဆိုတော့ သူ့သမီးတွေကို မလွှတ်ဘူး။ သူ့ကိုယ်တိုင်
လုပ်အားပေးလိုက်တယ်။

သူလိုက်သွားရင်း မေမေ နုံးနစ်တာပေါ့။ အဲဒီ မှာ “ဟာ ဒေါ်မညွန့်ရင်ကြီး
နုံးနစ်လို့၊ နုံးနစ်လို့” ဆိုပြီး တော်တော်နဲ့ ပြန်မလာဘူး။ ကျွန်မတို့လည်း ထွက်စောင့်။
ဆယ်နာရီလောက်အထိ ပြန်မလာဘူး။ ကျွန်မတို့လည်း အနောက်ပိုင်းထိပ်က
ထွက်စောင့်။ မေမေက ပြန်မလာတော့ စိတ်တွေပူတာပေါ့။

အတော်နောက်ကျနေလို့။

အဲဒီ ကနေပြီး ကျွန်မလည်း လုံးဝကို စိတ်ကို ထိန်းလို့မရတော့ဘူး။ မရတော့ဘူးဆိုပြီး နောက် လုပ်အားပေးတွေဆိုရင် မေမေ့ကို လုံးဝ မခိုင်းတော့ဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် လိုက်တယ်။ စစ်ဘက်က ခိုင်းတာဆိုတော့ တချို့က စစ်သားတွေကို ကြောက်ကြတယ်။ ကျွန်မကျတော့ ငယ်ငယ်လေးကတည်းက အိမ်မှာ ဖေဖေက အမြဲတမ်း လွတ်လပ်ခွင့် ပေးထားတဲ့အတွက် မြစ်မ်းရောင် စစ်ဆင်ရေး၊ ရွှေဝါရောင်စစ်ဆင်ရေးဆိုပြီး စစ်သားတွေ ရွာတွေကို ဆင်းကြတယ်။ ရှစ်လေးလုံး မတိုင်ခင်ကပါ။ ဆင်းတဲ့အခါကျရင် စစ်သားတွေကို ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားတွေက ပန်းကုံးတွေ သွားပြီးစွပ်ပေးတယ်။ ရွာက စစ်သားတွေကို မြစ်မ်းရောင်စစ်ဆင်ရေးကို ကြိုရမယ်ဆိုရင် ကျွန်မက ပါမယ်၊ ကြိုမယ်၊ ပန်းတွေခူးပြီး သွားကြိုတယ်။

နောက်တော့ သူတို့ကို ဇရပ်ထဲမှာထားတယ်။ အဲဒီ တုန်းက ကျွန်မအသက်က ဘယ်လောက်ပဲ ရှိသေးလဲဆိုတော့ လေးတန်းကျောင်းသူလေးပဲ ရှိသေးတယ်။ စစ်သားတွေ လာပြီဆိုရင် မေမေက အဲဒီ တုန်းက ရွာထဲမှာ ကျူရှင်တက်ခိုင်းတယ်။ မနက်ခြောက်နာရီကနေ ရှစ်နာရီခွဲအထိ ကျူရှင်တက်ရတယ်။ ဆယ်နာရီထိုး ကျောင်းတက်ရတယ်။ ကျွန်မက စစ်သားတွေ လာပြီဟေ့ဆိုရင် ကျူရှင်တက်တဲ့အချိန် ဖျက်ပစ်လိုက်ရော။ ဖျက်လိုက်ပြီးတော့ ကျွန်မက စစ်သားတွေကို သွားသွားမေတာ။ စစ်တိုက်လို့ရှိရင် ဘယ်လိုတိုက်တာလဲ။ ကျည်ဆန်က ဘယ်လိုထွက်တာလဲ။ နောက် ဝမ်းလျားမှောက်ပြီးတော့ သူတို့ပြောတဲ့ဟာ လိုက်နားထောင်တော့တာပဲ။ သူတို့ စစ်တိုက်တဲ့အကြောင်းတွေ ပြောခိုင်းတယ်။

သူတို့ကလည်း သူတို့ပြောတာကို လိုက်နားထောင်တဲ့ကလေး ဆိုပြီးတော့ သာဂူကန်စွန်းဥတွေ ပြုတ်ပြီးတော့ တိုက်။ ကျွန်မကလည်း သာဂူကန်စွန်းဥဆို သိပ်ကြိုက်တာ။ သာဂူကန်စွန်းဥတွေ သောက်။

သူတို့ပြောတာတွေ သွားသွားပြီး နားထောင်ပေါ့လေ။

အဲဒါကို မေမေမောင်ဝမ်းကွဲက ရပ်ကွက်လူကြီးဆိုတော့ သူက မေမေကို ပြောတော့တာပဲ။ အမေ့ကို သူတို့က အညွန့်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ “အညွန့်၊ အညွန့်သမီးက စစ်တပ်ထဲက စစ်သားတွေဆီကို သွားသွားနေတယ်။ ကိုယ်က မိန်းကလေး မွေးထားတဲ့ဥစ္စာ၊ မိန်းကလေးဆိုတာ ငယ်ငယ် ကြီးကြီး၊ ကိုယ့်သမီးကိုယ် ထိန်းထားဦး၊ ကိုယ့်သမီးက မိန်းကလေး၊ ဟိုမှာ ယောက်ျားလေးတွေဆီကို၊ စစ်သားတွေဆီကို သွားသွားနေတယ်” လို့ စိတ်ပူပြီး မေမေ့ကို လာပြောရော။ ပြောတော့ မေမေက ကျွန်မကိုမေးတယ်။ ကျွန်မက ငယ်ငယ်လေးကတည်းက မလိမ်တတ်ဘူး။ ဟုတ်ရင် ဟုတ်တယ်လို့ ပြောတတ်တော့ ဟုတ်တယ်လို့ပဲ ပြောလိုက်တယ်။

ပြောလိုက်တော့ ဟုတ်တယ်ဆို လာ၊ ဝမ်းလျားမှောက်ဆိုပြီး စကတ်ကလေးကို လှန်ပြီး ခြေသလုံးကနေ ရိုက်တော့တာပဲ။ ရိုက်တာ၊ ရိုက်တာ၊ မေမေက တအားစိတ်ကြီးတာဆိုတော့ ရိုက်တာမှ အရှိုးကို ထပ်နေရော။ နောက်နေ့လည်းကျရော အရမ်းအရိုက်ခံရတော့ မသွားတော့ဘူး။ မသွားတော့ ဟိုကတပ်ရင်းဗိုလ်လား မသိဘူး။ သူ အကြီးဆုံးပဲ။ ဟိုကလေးမလေး မလာဘူး၊ မလာပါလားဆိုပြီးတော့ သူက မုန့်စားဆင်းချိန်ကျတော့ ကျောင်းကို လိုက်လာတယ်။ သမီးလေး ဘာဖြစ်လို့ မလာတာလဲတဲ့။ စကတ်ကလေး လှန်ပြလိုက်ပြီး မေမေရိုက်တာဆိုတော့ စိတ်မကောင်းလို့ သူက အိမ်ကို လာပြောရှာတယ်။ မဟုတ်ပါဘူး။ ကလေးက တကယ်သိချင်နေတာ။ စစ်ဘယ်လိုတိုက်တာလဲ၊ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။ ဒါတွေကို သူ သိချင်လို့ လာမေးတာပါပေါ့လေ။ နောက်ပိုင်းလည်းကျရော စစ်သားတွေ မပြန်ခင် စစ်သားတွေ ပြောတာကို နားထောင်ချင်တဲ့အတွက် အိမ်မှာလည်း အစ်မတွေက အပျိုတွေ။ စစ်သားတွေက အဲဒီ သူကို သိလားဆိုရင် သိတယ်၊ ကျွန်မ အစ်မပဲလေ။ စာပေးပေးမလား ဆိုရင် ပေးပေးမယ်ဆိုပြီး စာပေးပေးတယ်။ သူတို့ကလည်း

သမီးနားထောင်ချင်တဲ့ဟာကို ဦးတို့ ပြောပြမယ်။ ဦးတို့ကို စာပေးပေးမလားဆိုရင် ပေးပေးမယ်။ ရေးပေး။ ပြီးရင် စာလိုက်ပေးပေးတော့ အရိုက်ခံရပြန်ရော။

အဲဒီ လိုပေါ့။ နောက်ပိုင်းကျတော့ စစ်သားဆိုရင် ငယ်ငယ်ကတည်းက မစိမ်းတော့ဘူး။ မစိမ်းတဲ့အခါကျတော့ လုပ်အားပေးခိုင်းတဲ့အခါ သူတို့က ယူနီဖောင်းနဲ့ ခိုင်းတာ။ ကျွန်မက မကြောက်ဘူး။ စက်ဘီးနဲ့ လုပ်အားပေးသွားတယ်။ သူတို့က ငါးနာရီထိုးအရောက်ဆိုရင် ကျွန်မက ခြောက်နာရီတောင်မှ ကိုယ့်စက်ဘီးနဲ့ ကိုယ်သွားတယ်။ ရေဘူးတွေ၊ ထမင်းဘူးတွေထည့်ပြီး စက်ဘီးနဲ့ သွားတယ်။

ဟိုရောက်တော့ အဲဒီ မှာခိုင်းတဲ့ အရာရှိစစ်သားက “အခုမှ ဘာဖြစ်လို့ လာတာလဲ” တဲ့။ “ဟာ ဦးလေး သမီးက နေမကောင်းဘူး၊ သမီးတို့အိမ်မှာ ယောက်ျားလေး မရှိဘူး။ လုပ်အားပေးခိုင်းတာ မိန်းကလေးတွေပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီ တော့ မေမေ့ကိုလည်း ခိုင်းလို့မရဘူး။ သမီးလာတာ အိပ်ရာနီးမှ လာတာ၊ အိပ်ရေးမဝလို့ရှိရင် သမီး မူးတယ်။ ဒါကြောင့် အိပ်ရာနီးမှ လာတာ၊ ဦးလေးတို့က ဆေးကုပေးမှာလား” ဆိုတော့ ရတယ်။ လျှာရှည်မနေနဲ့ လုပ်တဲ့။ အဲဒီ မှာ ခဲတွေ သယ်ရတယ်။ တချို့ကျတော့ စစ်သားတွေကို ကြောက်တဲ့အခါကျတော့ မနိုင်မနင်း ခဲလုံးအကြီးကြီးတွေ သယ်တယ်။ ကျွန်မကတော့ ကိုယ်မှ မနိုင်တဲ့ကိစ္စ၊ ကိုယ်နိုင်သလောက်ပဲ သေးသေးလေးလေးတွေ သယ်တယ်။

အဲဒါနဲ့ တပ်ကြပ်ကြီးက “နင် ဘာလို့ ခဲသေးသေးလေးတွေပဲ သယ်တာလဲ” တဲ့။ ကျွန်မက မနိုင်ဘူးလို့၊ ကိုယ်နိုင်တာပဲ ကိုယ်လုပ်မယ်လို့ ပြောပေးလိုက်တယ်။

ဆယ်နာရီထိုးလောက်ကျတော့ သူတို့က ထမင်းမစားခိုင်းသေးဘူး။ သူတို့က ဆယ်နှစ်နာရီထိုးမှ စားခိုင်းတာ။ ကျွန်မက ဆယ်နာရီထိုးလောက်မှာ လူတွေ စုလိုက်တယ်။ ကိုယ့်အပိုင်းထဲက လူတွေကို စုလိုက်တယ်။ နင်တို့ ထမင်းဆာပြီလား။ ဆာပြီဆိုရင် လူစုလိုက်၊ စားမယ်ပေါ့။ ဟာ စားရင် သေနတ်နဲ့ ထုမှာပေါ့တဲ့။ ကျွန်မက မထုပါဘူး။ စားလို့ရတယ်ဆိုပြီး တစ်ယောက်တည်းတော့

မစားဘူး။ လူစုပြီး ဟိုလူ စားမှာလား၊ ဦးလေး စားမှာလားဆိုပြီး လူလိုက်စုတယ်။ ဆယ်ယောက်လောက် ရပြီဆိုရင် ထမင်းစားတော့မယ်ဆိုပြီး ကိုယ်ကအရင် ပြောလိုက်တယ်။ ဘာထမင်းစားရမှာလဲ၊ ဆယ့်နှစ်နာရီထိုးမှ စားရမယ်ဆိုရင် မရဘူး၊ သမီး ဗိုက်ဆာနေပြီး စားမယ်၊ နင်တို့ စားကြမှာ မဟုတ်လားလို့ မေးပြီး အားလုံးက စားမယ်ဆိုတော့ ကျွေးကျွေး မကျွေးကျွေး စားမယ် ဗိုက်ဆာနေပြီဆိုပြီး စားတော့တာပဲ

အဲဒါကြောင့် အပိုင်းထဲက လူတွေက ကျွန်မ ထွက်မယ့်နေ့ဆိုရင် သူတို့ သိပ်သဘောကျတယ်။ ဒေါ်မညွန့်ရေ၊ ဘယ်သူ့ထည့်မှာလဲ။ စုစုနွေးကို ထည့်မှာလား၊ အေးခိုင်ကို ထည့်မှာလားလို့ အမေ့ကို လှမ်းမေးပြီး ကျွန်မကို ထည့်မှာဆိုရင် ဟေ့ စုစုနွေးကို ထည့်မှာဆိုရင် တို့အကုန်လိုက်မယ်။ အဲဒီ ကောင်မလေးပါရင် တို့ သက်သာတယ်။ အဲဒီ ကောင်မလေး ပါးစပ်ကို အငြိမ်မနေဘူးဆိုပြီး အပိုင်းထဲက လူတွေက ပျော်နေရော။ စောစောလည်း စားရတယ်။ စောစောလည်း ပြန်ရတယ်ပေါ့လေ။ နည်းနည်းလောက် သက်သာလည်း သက်သာဆိုတဲ့ သဘောမျိုးပေါ့။

ကျွန်မမှာ ငယ်ငယ်လေးကတည်းက အဲဒါတွေက အကျင့်လို ဖြစ်နေတယ်။ နောက်ပိုင်း ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်ကျတော့ ကျွန်မတို့ အဲဒီ တုန်းက လုပ်အားပေးလိုက်တော့ NLD ထဲကို ဝင်ပြီးစ ဖြစ်သွားပြီ။ ဒါပေမယ့် မြို့နယ်မှာက NLD အလုပ်ကို သိပ်မလုပ်ရသေးဘူး။ ကျွန်မကလည်း ငယ်သေးတာကိုး။

*

အခန်း(၁) ထမ်းမနိုင်တိုက်ပွဲ - NLD သို့ ပထမခြေလှမ်းများ

၁၉၈၈ နောက်ပိုင်းကာလတွေမှာ မေမေတို့က ကျွန်မကို တဲမှာ သွားပို့ထားတယ်။ ကျွန်မက မနေချင်ဘူး။ မေမေကလည်း တဲမှာ ပို့ထားတယ်။ ကျောင်းပိတ်တာနဲ့ တဲကို ပို့တော့တာပဲ။ အစ်ကိုကြီးကိုပဲ ထိန်းခိုင်းထားတာ။ မောင်နှမနှစ်ယောက်မှာ အစ်ကိုကိုလည်း တအားချစ်တော့ အစ်ကိုနဲ့ပဲ နေနေဖြစ်ရင် အန်တီဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လာတဲ့အချိန်မှာ အဓိကကတော့ ဖေဖေပါပဲ။ ဖေဖေက အကုန်လုံး လုပ်ပေးခဲ့တာပါ။

ရွာထဲမှာ အစ်ကိုလေးသံခဲတို့၊ ဦးစိန်ပေါတို့က အဖေကို လာပြောတယ်။ “အစ်ကိုလေး တင်စိန်၊ အစ်ကိုလေးသမီးက တအားသွက်တယ်၊ ဒီကလေးမလေးကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကြိုတဲ့ထဲကိုလည်း ထည့်ချင်တယ်။ NLD ထဲကိုလည်း ထည့်ချင်တယ်” ဆိုပြီး လာပြောကြတယ်။

ဖေဖေက “အဲဒါဆို သူ့အမေရှေ့မှာ မပြောနဲ့။ ငါ့ဘာသာ အကုန်အစီအစဉ် လုပ်ထားမယ်” ဆိုပြီး စလုပ်ပေးခဲ့တာပါ။ ဖေဖေကနေပြီး ကျွန်မအကျွေးလေးတစ်ယောက်ကို ကိုယ်တိုင်းပေးလိုက်ပြီး ပင်နီအကျွေးလေး ချုပ်ထားတယ်။ ဖေဖေက အဲဒီ ပင်နီအကျွေးလေးကို ပုဂံထားပေးတယ်။ ကျွန်မလည်း ကြားနေတာပေါ့။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လာမယ်ဆိုတာ ကြားနေတယ်။ ကြားနေရတော့ လယ်တဲကနေ အိမ်ကို ပြန်ပြေးချင်တာ။ အစ်ကိုကြီးက လုံးဝကို အလစ်မပေးဘူး။

အဲဒီ လိုနဲ့ အလစ်မပေးဘဲ စောင့်နေရင်း အန်တီဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လာဖို့ သုံးရက်လောက်လိုတဲ့အခါ အစ်ကိုကြီးက အရှေ့ဘက်ရွာ

မြက်သွားရိတ်တယ်။ အစ်ကိုကြီး မြက်ရိုက်နေတာက ကန်သင်းရိုးဘက်မှာ။ တဲနဲ့ ကန်သန်းရိုးက လှမ်းတယ်။ တဲအနောက်ဘက်က ချောင်းရိုးနဲ့ဆိုရင်လည်း တော်တော်လေးကွာတယ်။ မတ်တတ်ရပ်လိုက်လို့ရှိရင်တော့ အစ်ကိုကြီးက ကန်ရဲ့အရှေ့ဘက်မှာဆိုတော့ သူမြင်မှာ။

အဲဒီ တော့ သူ မမြင်ရအောင်လို့ လေးဖက်ထောက်ပြီးတော့ ကမ်းနားကို လာ၊ ပြီးတော့မှ ခပ်ဝေးဝေးရောက်မှ ရွာကိုပြေးတာ။ ပြေးတော့ အစ်ကိုကြီး မလိုက်နိုင်တော့ဘူး။ မမိတော့ဘူးပေါ့။

အဲဒီ လိုနဲ့ ရွာကို ပြန်ရောက်လာတာ။ ရွာရောက်တော့လည်း အမေက နင် အောက်ကို မဆင်းနဲ့တဲ့။ နင် အပေါ်ထပ်မှာနေ၊ နင် ငါ့ကို ဘာအောက်မေ့နေလဲဆိုပြီး တုတ်တစ်ချောင်းနဲ့ ကြိမ်းတော့တာပဲ။ အောက်မှာ တုတ်တစ်ချောင်း ထိုးထားပြီး ခေါင်းရင်းကတုတ်က နင့်ကိုရိုက်ဖို့ဆိုပြီး နင် အပေါ်မှာပဲနေ၊ အောက်ကို ဆင်းမလာနဲ့လို့ လုပ်တော့တာပဲ။

အဲဒီ လိုနေရင်း ဖေဖေနဲ့တော့ အချိတ်အဆက်လုပ်တာပေါ့။ ဖေဖေကတော့ သမီး ဘာမှမပူနဲ့၊ ဖေဖေ သမီးအတွက် ပင်နီအကျ.. ချုပ်ထားတယ်။ နင့်အမေက မနက်ဖြန်ကျရင် ဘုရားရှိခိုးတဲ့အခါ “က” ကြီး ဟူသည်မှာ “ခွေး” ဟူသည်မှာနဲ့ ဆုံးတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ ဘုရားရှိခိုးတဲ့အခါ ပြတင်းပေါက်ကနေ ဆင်း၊ ဆင်းပြီးတော့ သွားတဲ့။ မေမေက ဘုရားရှိခိုးရင် တအားကြာတာ။ “က” ကြီး ဟူသည်မှာ၊ “ခွေး” ဟူသည်မှာနဲ့ အစအဆုံး အကြာကြီး ရှိခိုးတတ်တာကိုး။ ဖေဖေက အဲဒီ အချိန်မှာ သမီးဘာသာ အသာလေး ဆင်းလာတဲ့။ အိမ်မှာ သံစကားတံခါးတွေပါ သေ့ခတ်ထားတာဆိုတော့ ဖေဖေက သူ့အခန်းထဲကနေ ခိုးဆင်းပြီး သွားခိုင်းတာ။ ပြီးတော့ ဖေဖေက ပိုက်ဆံရယ်၊ ထဘီရယ်၊ ပင်နီအကျ..ရယ်ကို ပေးလိုက်သေးတယ်။ အပြင်ရောက်မှ ဝတ်ပေါ့လေ။ ခါးပတ်လည်း ပါသေးတယ်။ အပ်ချည်နဲ့ အပ်လည်း ပါတယ်။ အန်တို့ကို ပန်းကုံးစွပ်တဲ့အခါ ပန်းကုံးသီဖို့အတွက်။

ကျွန်မလည်း တစ်အိမ်ဝင် တစ်အိမ်ထွက်နဲ့ စံပယ်ပန်းတို့၊ လေပိပန်းတို့ တစ်အိမ်ပြီး တစ်အိမ် လိုက်ရှာတယ်။ ပွင့်တဲ့အိမ်ကို လိုက်ရှာ။ ခွေးတွေကလည်း ညံစီနေရောပဲ။ အပင်မှာပဲ ခူးလိုက် သီလိုက်နဲ့ တစ်အိမ်ဝင် တစ်အိမ်ထွက် ခူးလိုက် သီလိုက်လုပ်ပြီး ပန်းပွင့်တဲ့အိမ်တွေ အကုန်ဝင်ခူးမိတာပဲ။

ရွာမှာ အဲဒီ တုန်းက အိမ်ခြေက ၅၀၀ ကျော်လောက် ရှိမယ်။ ရွာက တကယ့်ရွာကြီး။ တစ်အိမ်ဝင် တစ်အိမ်ထွက်နဲ့ ပန်းတွေ လိုက်ခူးရင်း ပန်းကုံးတော့ ရလာတယ်။ ဗုဒ္ဓသရဏပန်းတွေလည်း လိုက်ချိုးသေးတယ်။ တွေ့သမျှပန်းတွေ သီလိုက် ချိုးလိုက်ပဲ။ ပြီးတော့ အဲဒီ မှာပဲ ပါလာတဲ့ အဝတ်အစားကို လဲရတယ်။ လဲပြီးတော့ ချုံပုတ်ထဲမှာ ထဘီနဲ့ အကျွေ့ ပုတ်ထားခဲ့ရတယ်။ ပန်းကုံးတစ်ကုံးလည်း ရပြီဆိုတော့ ထွက်လာခဲ့တယ်။

အနောက်ပိုင်းထိပ်ကို ရောက်ပြီဆိုတော့ မိန်းကလေးက တစ်ရွာလုံးပေါင်းမှာ ၇ ယောက်ပဲ ထွက်ကြိုရဲတယ်။ ထမ်းမနိုင်တစ်ရွာလုံးပေါင်းက လူအယောက် ၃၀ လောက်ပဲ ထွက်ကြိုရဲတာ။

မှတ်မှတ်ရရ အဲဒီ တုန်းက အန်တီက ဗေဒါရောင်ဝမ်းဆက်ကလေးနဲ့။ အန်တီလာမယ်ဆိုလို့ ပျော်နေတယ်။ အန်တီလည်းလာရော ရှေ့ဆုံးကနေ ကျွန်မ ပန်းကုံးစွပ်လိုက်တယ်။ ပန်းကုံးစွပ်လိုက်တော့ အန်တီကတောင် ငယ်ငယ်လေးပါလားဆိုပြီး ခေါင်းလေးပုတ်သွားသေးတယ်။

စည်းရုံးရေးခရီးစဉ် အန်တီကသွားတော့ သူ့ဘေးနားကနေ လိုက်သွားတာ။ အဲဒီ တုန်းက ကော့မှူးကိုယ်စားပြု ထမ်းမနိုင် NLD ကနေ မုန့်လက်ဆောင်တိုက်တယ်။ အန်တီက သူ့ကိုယ်တိုင် သောက်တယ်။ သောက်ပြီး အန်တီက ဥူးသုစိတ္တကို ဘာပြောသွားသလဲဆိုတော့...

“ဆရာတော်ဘုရား၊ တပည့်တော် နိုင်ခဲ့လို့ရှိရင် ထမ်းမနိုင်ရွာလေးကို ပြန်လည်ပြီးတော့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးပါမယ်”

လို့ အဲဒီ စကားတစ်ခွန်းကို ပြောသွားခဲ့ဖူးတယ်။

ကျွန်မလည်း အဲဒီ တုန်းက အန်တီသွားတဲ့နောက် လိုက်သွားတာ နောက်ဘိတ်ဆုံး ပြန်ကိုမလာတော့ဘူး။ တောက်လျှောက် လိုက်တော့တာပဲ။ ဝါးဘလောက်သောက်တွေရော ဘာတွေရော အကုန်နဲ့ပြီး အန်တီ ရန်ကုန်ပြန်သွားမှပဲ ပြန်လာတော့တယ်။

မေမေက အိမ်ထဲကနေပြီးတော့ လာခဲ့၊ နင် ဝင်လာခဲ့၊ လုပ်ချင်တာ လုပ်ပြီးသွားပြီးပေါ့ ဆိုပြီး မေမေက အိမ်ထဲ ပြန်ဝင်သွားတယ်။ အဲဒီ မှာ မေမေ လျှော့သွားတာ။ သူ လုံးဝ အုပ်လို့လည်း မရပါလားပေါ့လေ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုလည်း သူ မြင်သွားတယ်။ နောက် မိန့်ခွန်းကိုလည်း နားထောင်လိုက်ရတဲ့အတွက် သူ လျှော့သွားတယ်။ မရိုက်တော့ဘူး။ မရိုက်တော့ဘဲနဲ့ သူက ဘာလုပ်သလဲဆိုတော့ ချောပြီးတော့ သမီး ကျန်းမာရေးမကောင်းဘူး၊ သမီး လမ်းမှာမေ့လဲနေတော့ သမီးကို ဘယ်လို လုပ်မှာလဲပေါ့။ အဲဒီ လိုမျိုး ချောပြီးတော့ ထိန်းတယ်။ မသွားနဲ့ မဟုတ်ဘူး၊ သွားပေါ့။ ချောချောပြီး ထိန်းတာမျိုးပေါ့။

အဲဒီ ကနေစပြီး ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှာ ထမ်းမနိုင်ကို စရောက်တာကနေစပြီးတော့ ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှာ NLD ကို ဝင်ဖြစ်သွားတယ်။

၁၉၉၁ ကနေ ၉၆ အထိကို ကျွန်မက ရန်ကုန်ကို လိုက်လာလို့ မရသေးဘူး။ ကော့မှူး NLD မှာပဲ လုပ်နေရသေးတယ်။ အဓိကက ကျန်းမာရေးကြောင့်ပါ။ မေမေကလည်း တအားစိုးရိမ်တာ။ တော်ကြာ လေးဖက်နာဝင်လို့ အိပ်ရာထဲမှာ တစ်နှစ်တိတိ လဲနေရတာ လည်း ရှိတယ်။ ကြိုးတန်းပြီး လမ်းလျှောက်ရတာ လည်း ရှိတယ်။ လယ်ကွင်းထဲမှာ နှင်းတောတိုးရတာ ရှိတယ်။ တစ်နှစ်လောက်ကို အိပ်ရာထဲမှာပဲ မ၊ပြီး ရေချိုးပေးရတာ မျိုးအထိဆိုတော့ ထဲထဲဝင်ဝင် ဝင်လုပ်လို့ မရဘူး။ နောက် မွေးရာပါ နှလုံးရောဂါကလည်း ရှိနေတော့ မေမေက အစကတည်းက ရွာထဲမှာဆိုရင် ဘုန်းကြီးပျံပွဲတို့၊ သင်္ကြန်က၊ပွဲတို့၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲတွေဆိုရင် ကျွန်မကို

မထည့်ဘူး။ ကျန်တဲ့သမီးတွေကို ခေါ်သွားပါ။ ငါ့သမီးလေးတော့ မခေါ်ပါနဲ့ဆိုပြီး
ငယ်ငယ်ကတည်းက ဂရုစိုက်ခဲ့တာ။

အဲဒါကြောင့် ထဲထဲဝင်ဝင် မလုပ်ရဘူး။ ဒါပေမယ့်လည်း ကော့မှူးကို
လစဉ်ပို့တဲ့ ရုံးက ကြေညာချက်တွေ၊ စာရွက်စာတမ်းတွေဆိုရင် သွားယူတယ်။
ကော့မှူးရုံးမှာ လုပ်သမျှတော့ ပိုင်းလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်း
ကော့မှူးရုံးကြီးကလည်း ပိတ်ခံရတယ်။ အဲဒီ မှာ မသွားဖြစ်တော့ဘူး။

၁၉၉၆ ခုနှစ်ကျော်လာတော့ ကျွန်မလည်း
နည်းနည်းအရွယ်ရောက်လာပြီ။ အဲဒီ တုန်းက ကျွန်မမှာ လေးဖက်နာပိုးက ၄၄၀
ရှိတဲ့အတွက် မေမေက တစ်လတစ်ခါ ကော့မှူးမှာ ဆေးသွားထိုးခိုင်းတယ်။
ဆေးရုံကြီးမှာ ထုံဆေးနဲ့ စပ်ထိုးရတာ ။ အဲဒီ တုန်းက ကားခက ကော့မှူးနဲ့
ထမ်းမနိုင်ရွာကို အသွား ၃ ကျပ်၊ အပြန် ၃ ကျပ် ပေးရတယ်။ ကားက ဂျစ်ကားပေါ့။
နောက် ကားဂိတ်ကနေ ဆေးရုံကို ဆိုက်ကားခက ၁ ကျပ်။ ကျွန်မက
ဘာလုပ်လဲဆိုတော့ အဲဒီ အသွားအပြန်ကားခ ၆ ကျပ်ကို မေမေ မသိအောင်
အသွားအပြန် ၄ မိုင်ကို လမ်းလျှောက်တယ်။ ကော့မှူးရောက်ရင် ကားဂိတ်ကနေ
ဆေးရုံကို ဆိုက်ကားမစီးဘူး။ ဆိုက်ကားခကို မုန့်ဟင်းခါးစားတယ်။ ပိုတဲ့ကားခ ၆
ကျပ်ကို စုတယ်။ ရန်ကုန် လိုက်ချင်လို့ပါ။ မေမေက ပိုက်ဆံမှ မပေးတာ။
ကိုယ့်တစ်ယောက်စာအတွက် ဆိုရင်တော့ ဒီပိုက်ဆံနဲ့ သွားလို့ရပြီ။

မေမေက အဲဒီ တုန်းက သားသမီးအားလုံးကို တစ်နေ့ကို
ငါးမူးပေးတယ်။ တစ်မနက်ကို ငါးမူး (ပြားငါးဆယ်)၊ ကြိုက်တာစားပေါ့လေ။
ကျွန်မက အဲဒီ ငါးမူးကို မစားဘူး။ ငါးမူးထဲက တစ်မတ်ဖိုးစားပြီး တစ်မတ်ကို
စုတယ်။ ရန်ကုန်သွားဖို့ လမ်းစရိတ်ရအောင် စုတာ။ မေမေက ပိုက်ဆံများများ
မပေးတော့ ရန်ကုန်ကို ခိုးလိုက်ချင်တော့ အဲဒီ လို စုရတာ ။

အဲဒီ တုန်းကတည်းက NLD ဌာနချုပ်မှာ အမျိုးသားနေ့တို့၊
လွတ်လပ်ရေးနေ့တို့၊ အန်တီ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် မွေးနေ့ဆိုရင် တစ်လတစ်ခါ

အခမ်းအနားတွေ လုပ်လေ့ရှိတယ်။ အဲဒီ ပွဲတွေကို သွားချင်လို့ ပိုက်ဆံစုရတာ ။
၁၉၉၆ ခုနှစ်ကတည်းက စပြီး ရန်ကုန်ရုံးချုပ်နဲ့ အဆက်အသွယ် ရပြီး ရန်ကုန်ကို
စလိုက်ဖြစ်နေပြီ။

ရန်ကုန်ကို ရောက်တဲ့အခါကျတော့ ကျွန်မတို့က နယ်ကလာတဲ့
သူတွေဖြစ်လို့ အတွင်းလုံခြုံရေးအထိ မဝင်ရဘူး။ အပြင်လုံခြုံရေးစည်းထဲမှာပဲ
နေရတယ်။ အဲဒီ တော့ အတွင်းထဲမှာ ဘာလုပ်လို့ လုပ်မှန်းလည်း မသိရဘူး။
ပိုက်ဆံစုပြီးတော့ ရန်ကုန်ကို ရောက်အောင်လာတယ်။ ဒီရောက်လို့ရှိရင်
သူတို့ချထားတဲ့ အပြင်လုံခြုံရေးစည်းထဲမှာ ရေသန့်ဘူးလေးနဲ့ ရပ်တယ်။
ရပ်ပြီးတော့ ပြီးပြီဆိုလို့ရှိရင် ကြေညာချက်လေး ဝယ်ပြီး ပြန်တယ်။

အဲဒီ လိုလေး လာနေရတာ ကိုပဲ၊ ဒီလိုမျိုးလေး လုပ်နေရတာ ကိုကပဲ
ကျေနပ်နေတာ။ ပြန်သွားရင် မေမေဆူမှာစိုးလို့ ပင်နီအကျ...ကို ကော့မှူးက
ကြီးကြီးအိမ်မှာ ထားခဲ့တယ်။ ပြန်တယ်။ မေမေ့ကိုတော့ လိမ်ရတာ ပေါ့။ သမီး
ဆေးသွားထိုးတယ် ဆိုပြီး။

*

အခန်း(၁) ထမ်းမနိုင်တိုက်ပွဲ - ကော့မှူး NLD မှ ခြေလှမ်းများ

ကော့မှူး NLD မှ ခြေလှမ်းများ

ကော့မှူး NLD က အဲဒီ ကာလတုန်းက ပါတီဝင် တော်တော်များများက သိပ်စီးပွားရေး အဆင်မပြေကြဘူး။ ချို့တဲ့ကြတာ များတယ်။ ပင်နီအကျ..တွေ ဘာတွေတောင်မှ ဝယ်ဝတ်ဖို့ အဆင်မပြေတဲ့ လူတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီ အခါ ကျွန်မက ကိုယ်ပင်နီအကျ.. ဝတ်လို့ရှိရင် ကိုယ့်နဲ့သွားတဲ့ ကိုယ့်အဖွဲ့ဝင်တွေကိုပါ ပင်နီဝတ်စေချင်တယ်။ ခက်တာက သူတို့ကို ပင်နီဝတ်ပေးဖို့ ကိုယ့်မှာလည်း ပိုက်ဆံက မရှိဘူး။ လမ်းစရိတ်လောက်ပဲ ရှိတာဆိုတော့ မေမေ တစ်လတစ်ခါ ထိုးခိုင်းတဲ့ဆေးကို မထိုးဘဲနဲ့ ဆေးဖိုးတွေကို ပင်နီအကျ.. မရှိတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေအတွက် ဝယ်ပေး၊ လမ်းစရိတ်မရှိတဲ့ သူတွေအတွက် လမ်းစရိတ်ခံပေးနဲ့ လေးလလောက်လည်း ကြာရော ဆေးရုံအုပ်ကြီးက မေမေ့ကို ခေါ်ပြောတော့တာပဲ။ “ဒေါ်ညွန့်ရင်၊ ဒေါ်ညွန့်ရင်သမီး လေးလရှိပြီ၊ ဆေးလည်း လာမထိုးဘူး၊ အဲဒီ အတွက် ကလေးမလေး အစကနေ ပြန်ထိုးရမယ်၊ သူက လေးဖက်နာပိုး ၄၀၀ ကျော်တောင် ရှိတာ” လို့ ခေါ်ပြောတာပေါ့။ မေမေကလည်း “မဟုတ်ဘူး ဆရာဝန်ကြီး၊ ကျွန်မ သူ့ကို တစ်လတစ်ခါ လမ်းစရိတ်လည်း ပေးတယ်၊ တစ်လတစ်ခါ ဆေးထိုးခိုင်းတယ်” ပေါ့။ ဆရာဝန်ကြီးကလည်း “မဟုတ်ဘူး ဒေါ်ညွန့်ရင်၊ ဒီမှာ ဆေးမှတ်တမ်း ရှိတယ်၊ ကလေးမလေး လာထိုးတာ မရှိဘူး” ဆိုတော့မှ မေမေက ကျွန်မကို မေးရော။ နင် အဲဒီ ပိုက်ဆံတွေ ဘာလုပ်လဲပေါ့လေ။

ကျေးမှူးပြို့နယ် NLD အင်အားစုများ

သမီး ဌာနချုပ်ကို သွားတယ်လို့ ပြောတော့ မေမေက အေး အဲဒါ နင်တွေ့မယ်။ နင် ဆေးကို အစကနေ ပြန်ထိုးရမယ်၊ ဆေးထိုးမယ့်နေ့ဆို လူတစ်ယောက် အမြဲထည့်ပေးတော့တာပဲ။ ပိုက်ဆံက ခိုးလို့မရတော့ဘူး။ ခိုးလို့မရတော့ ပိုက်ဆံရဖို့ ဘာလုပ်ရလဲဆိုတော့ NLD ရုံးချုပ်ကိုသွားဖို့ လစဉ်သွားဖို့က လိုတာကိုး။ အဲဒီ တော့ ကျွန်မ ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတော့ ကိုယ့်ခြံထဲကထွက်တဲ့ ပဲသီးတို့၊ ငှက်ပျောသီးတို့ ရောင်းရတော့တာပေါ့။ မေမေ့ကိုတော့ သမီး တဲကို သွားဦးမယ်ဆိုပြီး အိမ်မှာ လုပ်စရာရှိတာ အကုန်လုပ်ပေးတယ်။ ကျွန်မက ကိုယ်လုပ်ချင်တာ လုပ်ရရင် ပြီးရော။ မေမေ့ကို

ကျန်တဲ့ညီအစ်မတွေက ထဘီမလျှော်ပေးဘူး။ ကျွန်မက လျှော်ပေးတယ်။ မေမေ့ကို ဖားနေရတာ ကိုး။ မေမေ ရေချိုးတာနဲ့ သနပ်ခါး ပြေးသွေးရ၊ ထဘီလျှော်ပေးရ၊ မီးပူတွေ တိုက်ပေးရနဲ့ ပျာနေတာ။ ကိုယ်လုပ်ချင်တာ လုပ်ရဖို့လေ။

အဲဒါနဲ့ မေမေက သူ့ကို အဲဒီ လို လုပ်ပေးတဲ့အတွက် ကဲ အားရင်လည်းပဲ လိုက်သွားပေါ့ဆိုတော့ လူငှားတွေ လာတုန်း တဲကို လိုက်သွားတယ်။ ဟိုကျတော့ ပဲစောင်းလျားသီးတွေခူး၊ ငှက်ပျောသီးတွေ ခူး၊ မနိုင်တနိုင်နဲ့ ထမ်းလာ၊ ဒီကျတော့ သူများတကာက တစ်ကျပ်ခွဲဆို ကျွန်မက တစ်ကျပ်နဲ့ရောင်း၊ သူများတကာက ပဲစောင်းလျားသီး ဆယ်တောင့်ကို ဆယ်ပြားဆိုရင် ကျွန်မက ဆယ့်ငါးတောင့်နဲ့ ရောင်းဆိုတော့ ကျွန်မ အရင်ကုန်တာပေါ့။

နောက်ကျတော့ ကွမ်းခြံတွေဘက်ကို လှည့်တယ်။ အမျိုးတွေနဲ့ ကွမ်းခြံတွေကို သွားပြီး သမီး လမ်းစရိတ်လိုလို့ပါ။ သမီးကို ကွမ်းခူးခေါ်ပါဆိုတော့ ဟဲ့ကောင်မလေး၊ နင်မှ ကွမ်းမခူးတတ်တာ၊ ဘယ်လိုလုပ် ခေါ်မလဲတဲ့။ ကျွန်မက ဘာလုပ်လဲဆိုတော့ ဒီကွမ်းခူးတာကို တတ်မှာ အလုပ်ခေါ်မှာ၊ ပိုက်ဆံရမှာဆိုတော့ ကွမ်းရွက်ကလေးတွေနဲ့ တူတဲ့ “ ” အရွက်လေးတွေကို ခူး၊ ကွမ်းရွက်လေးတွေ စီသလို စီကြည့်ပြီး လေ့ကျင့်ရတာ ။ စီတတ်ပြီဆိုတော့မှ သူတို့ကို သွားစီပြရတယ်။ အဲဒီ တော့မှ အမျိုးတွေက ကွမ်းခူးခေါ်တာ။ မေမေ့ကို ပြောတော့ မေမေက ဆူတာပေါ့။

ကွမ်းစီတယ်ဆိုတာ အညောင်းထိုင်ရတာ ကိုး။ အညောင်းထိုင်ရတဲ့အတွက် ဒီဆေးတွေကုတာ အလကားဖြစ်တယ် ဆိုပြီး မသွားရဘူးတဲ့။ ကျွန်မကတော့ မရဘူး။ အိမ်အလုပ်တွေလည်း လုပ်ပေးတယ်။ ဒီကွမ်းခူးတဲ့အလုပ်ကိုရမှ သူငယ်ချင်းတွေကိုပါ လမ်းစရိတ်ခံနိုင်မှာကိုး။

မနက်ဆို လေးနာရီထိုး ထရတယ်။ အိမ်အလုပ်ကိုလည်း ပြီးအောင်လုပ်ပေးတယ်။ ကွမ်းကိုလည်း ထွက်ခူးပေါ့။ ကွမ်းခြံက သုံးခြံလောက် ပြောထားတယ်။ ကွမ်းခြံတွေကလည်း အမျိုးတွေဆိုတော့ ကိုယ့်သဘောပေါ့။ အဲဒီ

လိုနဲ့ ကျန်တဲ့သူငယ်ချင်းတွေကိုပါ လမ်းစရိတ်ခံခံပြီး မြို့ကိုခေါ်တာ။
အတူတူသွားမယ်။ လိုက်ခဲ့ကြဆိုပြီး ရုံးချုပ်ကို သွားကြတာ။

အဲဒီ ကာလတုန်းက NLD မှာက မြို့နယ်ပိုင်းတွေမှာ ဘာမှ ထဲထဲဝင်ဝင်
လုပ်လို့မရသေးဘူး။ အခမ်းအနား တက်တာလောက်ပဲ လုပ်လို့ရတယ်။
ကျွန်မတို့ဘက်မှာလည်း ဖမ်းဆီးခံရတာ မျိုးတွေ ရှိတယ်။ ၈၈ ကာလတုန်းက
စည်းရုံးရေးကာလမှာ ကိုကြီးမိုးသီးဇွန် လာတယ်။ ကျောင်းသားတွေစုပြီး
အစည်းအဝေး လုပ်ခဲ့တဲ့ အစ်ကိုတွေ ရှိတယ်။ အစ်ကိုသုံးယောက်ဆိုရင်
တစ်ယောက်ကို နှစ် (၂၀) ကျသွားတာ။ ကိုအောင်လည်း ပါတယ်။ နောက် ကျွန်မတို့
အစ်ကိုဝမ်းကွဲ ကိုဉာဏ်ဝင်း ဆိုတဲ့လူလည်း နောက်ပိုင်းမှာ ပျောက်သွားတယ်။
အဲဒါက ရှေ့ပိုင်းကာလက ကျွန်မတို့နယ်မှာ အဖမ်းခံရတဲ့သူတွေ။

ကျွန်မတို့ NLD မှာ ဝင်လုပ်တော့ ကော့မှူးမှာဆိုရင်
အာဇာနည်နေ့တွေမှာ လူကြီးတွေနဲ့ တိုင်ပင်ပြီးတော့ လုပ်ကြတယ်။ မနက်ဘက်မှာ
အာဇာနည်နေ့အတွက် ဆွမ်းကပ်ပြီးရင် ဌာနချုပ်ကို လာတယ်။ ဌာနချုပ်ကို
သွားနေရပေမယ့် ကျွန်မတို့ဘက်မှာက တောဘက်ဆိုတော့ ကိုယ့်ဒေသမှာကိုပဲ
စိန်ခေါ်မှုတွေက အများကြီးပဲ။ ကျွန်မတို့ကို ပြောကြ ကဲ့ရဲ့ကြတယ်။
အလကားဟာတွေ၊ တစ်ရာ့ကိုး တစ်ရာ့တစ်ဆယ် အလုပ်မရှိ အကိုင်မရှိတွေ၊
သူတို့လုပ်လို့လည်း ဘာဖြစ်လာမှာမို့လို့လဲ။ ကြက်မတွန်လို့ မိုးမလင်းဘူး။ ဘာညာနဲ့
ပြောကြတာလည်း ကြုံရတယ်။ အများကြီး စိန်ခေါ်မှုတွေ ကြုံခဲ့ရတယ်။
ကော့မှူးမှာရှိတဲ့ NLD မဟုတ်တဲ့ လူတချို့က ပြောကြတာ။
ကော့မှူးတစ်မြို့နယ်လုံးမှာလည်း NLD က လူကြီးက ၂၁ ယောက်၊ လူငယ်က ၁၇
ယောက်ပဲ ရှိတာ။ တစ်မြို့နယ်လုံးနဲ့ယှဉ်ရင် ဘာမှရှိတာ မဟုတ်တော့
ဝိုင်းပြောတာပေါ့။

ကျွန်မတို့ကတော့ သူတို့ဟာသူတို့ ပြောချင်ပြော၊ မပြောချင်နေ
ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်လုပ်ကြတာပဲဆိုပြီး နေလိုက်တာပဲ။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်လောက်အထိကတော့ ကော့မှူးအနေနဲ့

ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လုပ်ပြတာမျိုး မရှိသေးဘူး။ ရန်ကုန်တက်လိုက်၊

အခမ်းအနားတက်လိုက်၊ စာပေးရင် သွားယူလိုက်၊ သူငယ်ချင်းတွေ စုပေါင်းပြီးတော့

လူငယ်ဆွေးနွေးပွဲတွေ လုပ်လိုက်နဲ့ပေါ့။ ကျွန်မတို့က တောက်လျှောက်တော့

ပါနေတာပဲ။ အဲဒါလေး လုပ်တာတောင်မှ ကော့မှူး အာဏာပိုင်တွေဘက်က ဖမ်းဖို့

အကျော်ကြားဆုံး လူစာရင်းမှာ ကျွန်မက ထိပ်ဆုံးက ပါနေတာပဲ။ လာသမျှ

ထောက်လှမ်းရေးက ကျွန်မဆီပဲ ဦးတည်ပြီး လာလာမေးကြတယ်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်က ထောက်လှမ်းရေးဘက်က ဦးတင်ထွန်းတို့

လက်ထက်ကပေါ့။ ကျွန်မ ကော့မှူးကို လာတဲ့အချိန်မှာ သူတို့က

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးမှာ လာမေးတာ။ ဖမ်းတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ မေးတာပါ။

ဒီမိုကရေစီဆိုတာ ဘာလဲလို့၊ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ ဘာနားလည်လို့ နင်က အဲဒီ NLD

ထဲမှာ လုပ်နေတာလဲလို့ မေးတယ်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေးထဲမှာ

ကျွန်မထပ်လေးကို လက်လေးနဲ့ပုတ်ပြီး မေးတာ။

ကျွန်မ ဘာပြောရမှန်းလည်း မသိဘူး။ ကိုယ်က နိုင်ငံရေးလောကထဲက

လာခဲ့တာလည်း မဟုတ်တော့ ဘာဖြေရမှန်း မသိဘူး။ ကိုယ်ပြောလိုက်တဲ့အဖြေ

မှားသွားမှာလည်း စိုးတယ်။ အဲဒီ တော့ ကျွန်မက ဖြေလိုက်တယ်။ ဦးတို့ကလည်း

ဒီနိုင်ငံတော်ရဲ့ အမိုးကြီးအောက်ထဲမှာ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေပြီးတော့ အခု ရှေ့မှာ

ဆိုက်ကားသမားတွေ၊ ဟိုမှာ တွေ့လား ပဲပြုတ်သည်တွေ၊ ဒါတွေ အကုန်လုံးဟာ

ဆင်းရဲသားတွေ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေတဲ့ ပြည်သူတွေ၊ ရုန်းကန်နေကြရတဲ့ သူတွေ၊

ဒါတွေအကုန်လုံးဟာ နိုင်ငံရေးပဲလေလို့၊ ဦးတို့မေးတဲ့ နိုင်ငံရေးဟာ ဒါတွေပဲလေ။

အဲဒါတွေ မပြေလည်လို့ သမီးတို့ လုပ်နေတာလို့ ဖြေလိုက်တယ်။

အဲဒီ လိုလည်း ပြောလိုကရော အေး အေး ညည်း အဖြေကောင်းသွားလို့

ညည်း ပြန်တော့တဲ့။ စောစောကလိုပဲ ထိပ်ကလေးကို ပုတ်ပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။

အဲဒါ ၁၉၉၇ ခုနှစ်။

နောက် ဖေဖေကလည်း နိုင်ငံရေးကို နားလည်တော့

ပြောပြထားတာတွေ ရှိတယ်။ ကျွန်မတို့ ထမ်းမနိုင်ရွာက အရှေ့ပိုင်းနဲ့
အနောက်ပိုင်းဆိုတာမျိုး ခွဲထားတယ်။ အနောက်ပိုင်းကျတော့ နည်းနည်းပျံ့ကျတွေ
များတယ်။ အရှေ့ပိုင်းကျတော့ နည်းနည်း သူစည်းသူကမ်းနဲ့ နေကြတာ များတယ်။
နောက်ပြီးတော့လည်း တစ်အိမ်နဲ့တစ်အိမ် ထွက်လည်တာတို့၊
အချေးအငှားတို့ပေါ့လေ။ ရန်ကုန်လိုပဲ အရှေ့ပိုင်းက နည်းနည်းသန့်တဲ့ သဘောပေါ့။
ည ၆ နာရီဆိုရင် ခြံစည်းရိုးတံခါးတွေလည်း ပိတ်၊ အိမ်တံခါးတွေလည်း ပိတ်၊
သော့တွေခတ်ပေါ့လေ။ အဲဒီ တော့ အရှေ့ပိုင်းဆိုရင် နည်းနည်းရှိန်ကြတယ်။
ကော့မှူးက လူတွေကတောင် ထမ်းမနိုင်ဆိုရင် သိပ်ရှိန်ကြတယ်။ ထမ်းမနိုင်က
လုပ်ပြီဟေ့ဆိုရင် အကုန်တစ်ချက်လွှတ်ချည်းပဲ။ အကုန်သတ်ပစ်တာချည်းပဲ
ဆိုတော့ ရှိန်တာပေါ့။ သတ်ပြီဟေ့ဆို ထမ်းမနိုင်ကဆိုတော့ နည်းနည်း
ကြောက်တဲ့သဘောပဲ။ ကျွန်မကိုလည်း ထမ်းမနိုင် အရှေ့ပိုင်းသူဆိုတော့
နည်းနည်းလန့်ကြတယ်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ကာလလောက်တုန်းက မေမေကလည်း ရှိတယ်ဆိုတော့
နိုင်ငံရေး လုပ်ပေမယ့် တော်တော်ထိန်းလုပ်နေရတယ်။ အဲဒီ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်မှာပဲ
မေမေက ဆုံးသွားတယ်။ ကျွန်မ ၂၄ နှစ်သမီးအရွယ်မှာ ဆုံးသွားတာ။ တပို့တွဲ
လပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့မှာ မေမေ ဆုံးသွားတာ။ မေမေ ဆုံးသွားပြီဆိုကတည်းက
ကျွန်မလည်း ဒီနိုင်ငံရေးအလုပ်တွေကို တက်ကုန်လက်ကုန်
လုပ်ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ ဖေဖေကတော့ အစကတည်းက ကျွန်မဘက်ကကိုး။

မေမေဆုံးတော့ အစ်ကိုကြီးနဲ့ အစ်မကြီးက အိမ်ထောင်ကျနေပြီ။
နှစ်ယောက်စလုံးက အိမ်ခွဲနေကြပြီ။ ကျွန်မတို့ ညီအစ်မသုံးယောက်စလုံး ဖေဖေနဲ့
ကျန်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မအောက်က ညီမနှစ်ယောက်က အဲဒီ တုန်းက (၁၀)
တန်းကျောင်းသူတွေ။ သူတို့က နိုင်ငံရေးကို စိတ်မဝင်စားပါဘူး။ ဒါပေမယ့်
စိတ်မဝင်စားတာကလွဲလို့ အစ်မ လုပ်နေတာတွေကို မကန့်ကွက်ဘူး။ သူတို့အစ်မ

နိုင်ငံရေးလုပ်နေတယ်၊ အိမ်အလုပ် မလုပ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီ အပေါ်မှာ ဖေဖေကိုသွားပြီး အိမ်အလုပ်တွေ သမီးတို့ချည်းပဲ လုပ်နေရတယ်လို့ မပြောဘူး။

အိမ်ကို နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဧည့်သည်တွေ ပါလာလို့ရှိရင်လည်း ချက်ပြုတ်ကျွေးရတာ ကို သူတို့က ဝမ်းသာနေတာ။ ဘာမှမကန့်ကွက်ဘူး။ ဖေဖေကလည်း နိုင်ငံရေးကို အားပေးတယ်။ NLD ရုံးချုပ်မှာ အခမ်းအနားအတွက် ကောက်ညှင်းလိုတယ်၊ ဦးခင်ထွန်းနဲ့ ဦးထွန်းဇော်က ပြောတယ်။ ညီမလေး ကောက်ညှင်း အလှူခံပေးပါဆိုရင် ကျွန်မက ရယ်တယ်။ သမီး အလှူမခံဘူး။ ဖေဖေကို ပြောလိုက်မယ်ဆိုပြီး ဖေဖေ ကောက်ညှင်း ဘယ်လောက်လိုနေတယ်။ သမီး လှူချင်တယ်လို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ ဖေဖေက စိတ်ချသမီးဆိုပြီး စည့်ထဲကနေပြီး ကောက်ညှင်းစပါးထုတ်၊ ချက်ချင်းထုတ် ချက်ချင်းကြိတ်ပြီး အရောက်ပို့ပေးလိုက်တာပဲ။

နောက်တစ်ခါ ရုံးချုပ်မှာတော့ ဆန်လှူတဲ့သူက နည်းသွားပြီ၊ သမီး ဆန်လှူချင်တယ်ဆိုရင် သမီး ဆန်ငါးအိတ်လောက် လိုချင်တယ်ဆိုရင် ဖေဖေက သမီး ဘာမှမပူနဲ့ဆိုပြီး ချက်ချင်းကြိတ်၊ ချက်ချင်းပို့ လုပ်ပေးတာချည်းပဲ။ ပိုက်ဆံဆိုရင်လည်း ရန်ကုန်တစ်ခေါက် သွားတော့မယ်ဆိုတာနဲ့ ငါးထောင်၊ ခြောက်ထောင် ပေးလိုက်တာပဲ။ ငါးထောင် ခြောက်ထောင်ကလည်း အရင်ကဆိုရင် တက္ကစီ မရှိတဲ့အခါကျတော့ ကားက ဂျစ်ကားပဲရှိတာ။ ဂျစ်ကားလေးတွေကို ခေါင်းခန်းကစီးတာဆိုတော့ ပိုက်ဆံကုန်တယ်။ တစ်ခါတလေကျရင် ဖေဖေ သမီး ပိုက်ဆံကုန်နေပြီဆိုရင် ဖေဖေက ငါးထောင် လာပေးမယ်၊ ကျွန်မက ငါးထောင်နဲ့ မရဘူးဆိုပြီး အိမ်ခန်းထဲမှာ လှဲနေလိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ ဖေဖေက လိုက်ကာလေးလှန်ပြီး သမီး နောက်ထပ်တစ်ထောင် တိုးပေးရင် ရမလား။ ကျွန်မက ကိုယ်လိုချင်တဲ့အထိ မရသေးရင် မပြောသေးဘူး။ ဖေဖေက နောက်ထပ် တစ်ထောင်တိုးပေးရင် ရမလား ထပ်မေး။ ကိုယ်လိုချင်တဲ့အထိ ရပြီးဆိုတော့မှ ထလိုက်တာ။ ပြန်လာပြီဆိုရင်တော့ ဖေဖေ မမေးပေမယ့် ဖေဖေ သမီး ဒီကနေသွားတဲ့ ကားခက ဘယ်လောက်၊

ဟိုဘက်မှာ သွားရတဲ့ကားခက ဘယ်လောက်၊ သင်္ဘောခက ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ၊ ဘယ်သူတွေဆီ သွားခဲ့တယ်။ ဘယ်သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်တယ်။ ဘယ်အချိန် ပြန်လာတယ်ဆိုတာ ဖေဖေက သူ့ဟာသူ ဆေးလိပ်ကြီးငေါ့နေတုန်း ကျွန်မက ဖေဖေကို တစ်လုံးချင်း သွားပြီး ပြန်ပြောပြတာပဲ။

ဖေဖေကို အစီရင်ခံစာ တင်ပြသလို တင်ပြတာပဲ။ တစ်ခါတလေ ဖေဖေ သမီး လက်သည်းနီ ဝယ်လာတယ်။ သမီးနဲ့ လိုက်လားဆိုပြီး ဆိုးပြတယ်။ အကျ...ဝယ်လာလို့ရှိရင် အကျ...ဝတ်ပြတယ်။ ဖေဖေက တစ်ခါတလေကျရင် သမီးဆိုတော့ အမေ မဟုတ်တော့ မကြည့်ဘူးပေါ့လေ။ သူ့ဟာသူ ဆေးလိပ်ကြီးငေါ့ပြီး ဘာသိဘာသာ နေနေတာ။ အဲဒီ အခါကျရင် ကျွန်မက မရဘူး။ အကျ...အသစ် ဝယ်လာရင် ဝတ်ပြီး ဖေဖေ မကြည့်ကြည့်အောင် လိုက်ပြတာပဲ။ အဲဒီ လို နေလာတာဆိုတော့ ဖေဖေကလည်း စိတ်ချတယ်။ အဲဒီ လိုမျိုးနဲ့ သွားလိုက် ပြန်လိုက် နေနေရင်း နောက်ပိုင်းလည်းကျရော စစ်အစိုးရက ကျွန်မတို့ NLD ရုံးတွေ ချုပ်ပိတ်လိုက်ရော။

ချုပ်ပိတ်ပြီးတော့ အမိန့်တွေ ထွက်လာတယ်။ ငါးယောက်ထက်ပိုပြီးတော့ မစုဝေးရဘူး၊ စုဝေးခွင့် မရှိဘူး။ အဲဒီ တော့ ကျွန်မက လင်းဇော်တို့၊ ကိုရဲဝင်းတို့၊ ကိုဌေးလှိုင်တို့ကို ပြောတယ်။ သူတို့က ငါးယောက်ထက် မပိုရဘူး။ မစုဝေးရဘူးဆိုတာနဲ့ ငါတို့က ဒီအတိုင်းပဲ နေရတော့မှာလား။ ငါးယောက်ထက် ပိုလည်းရတယ်၊ ဘုရားသွားဖူးတာ ဘယ်နှစ်ယောက်ဖူးဖူး ရတယ်။ ငါးယောက်ထက် ပိုလည်း ရတယ်။ အဲဒီ တော့ နင်တို့က ဘုရားပေါ်က စောင့်နေ၊ ငါတို့က ဘုရားပေါ် လာခဲ့မယ်ဆိုပြီး ညနေဘက် စကားပြောရင်း ပြောရင်းနဲ့ ဆင်းမလာဘူး။ စကားပြောရင်း ပြောရင်း ညဘက်အထိ ဒူးတိုက် ဆွေးနွေးရင်း ဘုရားပေါ်က ဆင်းမလာကြဘူး။ ဘာလုပ်မယ်၊ ညာလုပ်မယ်ပေါ့။ အဲဒီ လို ဆင်းမလာတော့ ရဲတွေကလည်း အောက်မှာစောင့်နေတယ်။ နောက်တော့

ဖီးဖျက်ချလိုက်ရော။ အဲဒီ မှာ ဆင်းလို့ရှိရင် ပြိုမဆင်းနဲ့။ ငါးယောက်တစ်တွဲ ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ နှစ်ယောက်တစ်တွဲစီ ဆင်းကြ၊ ယောက်ျားလေးချင်း တစ်တွဲ၊ မိန်းကလေးချင်း တစ်တွဲ ဆင်းကြဆိုပြီး လူခွဲပြီး ဘုရားပေါ်က ဆင်းကြတယ်။

ကျွန်မက ကော့မှူးမှာ ငါးယောက်တစ်တွဲ အစည်းအဝေး ထိုင်ခွင့်မရှိဘူး ဆိုကတည်းကကို အဲဒါကို ကျွန်မ လက်မခံဘူး။ အဲဒီ ကိစ္စကို ကော့မှူးမှာ ကျွန်မ ပထမဆုံး စပြီးကန့်ကွက် တောင်းဆိုခဲ့တာ။ အဲဒီ တုန်းက ဘာဦးဘဆွေက မေးတယ်။ ဟုတ်ပြီ၊ ငါးယောက် တစ်တွဲ မစည်းဝေးဘူးဆိုရင် ငါတို့ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲတဲ့။ ကျွန်မက ဘာ ငါးယောက်တစ်တွဲ အစည်းအဝေး မလုပ်ရဘူးလို့ သူတို့ပြောတာနော်၊ မဆွေးနွေးရဘူးလို့ သူတို့ပြောမဟုတ်ဘူးလို့။ သူတို့ကော်မရှင်ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်ထဲမှာ အစည်းအဝေး မလုပ်ရဘူး။ ငါးယောက်ထက်ပို မစည်းဝေးရဘူးလို့ပဲ ပြောထားတာ။ အစည်းအဝေး မလုပ်ဘဲ သမီးတို့ ဆွေးနွေးပွဲ လုပ်ကြည့်မယ်။ ရလားပေါ့။ အဲဒီ တုန်းက ကော့မှူးမြို့နယ်မှာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်က ဘာဦးဘဆွေ၊ ကော့မှူး NLD ဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်က ဦးတင်ရွှေ၊ အတွင်းရေးမှူးက ဦးမောင်မြင့်၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌက ဦးတင်အောင်ပေါ့။ ကျွန်မက ဘာဦးဘဆွေကို မေးတယ်။ ကျွန်မတို့ ဆွေးနွေးပိုင်းလေး လုပ်ကြည့်ရင် မကောင်းဘူးလားဆိုပြီး။ အဲဒီ တော့ ဘာက ဟုတ်ပြီ၊ ဆွေးနွေးပိုင်းလုပ်ရင် ဘယ်သူ့အိမ်က အရင်လက်ခံမလဲတဲ့။

ကော်မရှင်က ထုတ်ပြန်ထားတာက လူစုလူဝေးလုပ်ရင် အိမ်ရှင်က (၇) နှစ်၊ လာလုပ်တဲ့သူက (၁၄) နှစ်တဲ့။ အမိန့်ထုတ်ထားတာ။ အဲဒီ တော့ ဘယ်သူ့အိမ်က စလုပ်မလဲတဲ့။ ကျွန်မက ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်မအိမ်က စလုပ်မယ်။ ဖြစ်ခြင်းဖြစ် အိမ်ရှင်အတွက်လည်း ကျွန်မ ခံမယ်၊ လုပ်တဲ့သူအတွက်လည်း ကျွန်မခံမယ် ဆိုပြီး ဘာတို့ကို ပြောလိုက်ပါတယ်။ အဲဒါဆို ဘယ်လိုလုပ်မလဲတဲ့။ ကျွန်မက အိမ်မှာ ဆွမ်းကပ်မယ်ဆိုပြီး ဖေဖေကိုပါ ပြောပြတယ်။ ဖေဖေက သမီး အိမ်မှာဆွမ်းကပ်ချင်တယ်ဆိုတော့ ဖေဖေကလည်း လုပ်တဲ့။ အဲဒါနဲ့ ဘုန်းကြီး

သွားပင့်တယ်။ ဘုန်းကြီးကလည်း ရတယ်။ သူကြွပေးမယ်တဲ့။ မနက်ပိုင်းလေးမှာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို ဆွမ်းကပ်တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကျန်တဲ့လူတွေကို ဖိတ်လိုက်တော့ ကျွန်မတို့ဆီကို ဆွမ်းကပ်အလှူကို လာတယ်ပေါ့။

ကျွန်မတို့ကတော့ ဆွမ်းကပ်တယ်။ ဆွမ်းကပ်တာကို လာကြတယ်ဆိုပြီး ခေါင်းရင်းတံခါးတွေ အကုန်ပိတ်လိုက်တယ်။ အထဲမှာ အစည်းအဝေး လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီ မှာ ကော့မှူးရဲမှူးကနေ ဖေဖေနဲ့ ကျွန်မကို လှမ်းခေါ်တော့တာပဲ။ ကျွန်မက ဖေဖေကို အပါမခံဘူး။ ကျွန်မလုပ်တာ ကျွန်မပဲ သွားမယ်ဆိုပြီး ဖေဖေကို မခေါ်ဘူး။ ကျွန်မအဖေ ပါစရာမလိုဘူးဆိုပြီး သွားတွေ့တော့ မြို့နယ်မှူးက ဦးတင်စိန်ကိုပါ ခေါ်ခဲ့ပါတဲ့။ ကျွန်မက ဒီဆွမ်းကပ်တာ ကျွန်မ ကပ်တာ၊ ဒီလူတွေ ဖိတ် ကျွန်မဘာသာကျွန်မ ဖိတ်တာ၊ ကျွန်မအဖေ ပါစရာမလိုဘူးလို့ ပြောပြတယ်။ ဒီကိစ္စကို ဆွေးနွေးချင်တယ် ဆိုရင် ကျွန်မနဲ့ပဲ ဆွေးနွေးရမယ်။ ကျွန်မတို့အိမ်မှာ ဒီလိုဆွမ်းကပ်လို့ ဧည့်သည်လာတာ ကျွန်မတို့ ဘယ်ဥပဒေနဲ့ ငြိစွန်းနေလို့လဲလို့ သူတို့ကို မေးလိုက်ရော။

သူက မဟုတ်ဘူး။ မင်းတို့ ဆွမ်းကပ်သလိုလုပ်ပြီးတော့ အစည်းအဝေး လုပ်နေတာမို့လားတဲ့။ ကျွန်မကလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မတို့ ဖိတ်စာဖိတ်ထားတာကိုက ဆွမ်းကပ်တာ၊ ဒါကြောင့် ဆွမ်းကပ်တာကို ကျွန်မတို့ နိုင်ငံရေးအင်အားစုတွေ လာတာ၊ အဲဒီ တော့ ကျွန်မတို့တွေက NLD ထဲကို ဝင်ထားတာဆိုတော့ နိုင်ငံရေးအင်အားစုတွေချည်းပဲ။ NLD နဲ့ ပတ်သက်သူတွေချည်းပဲ လာမှတော့ NLD နဲ့ ပတ်သက်တာတွေချည်းပဲ ပြောမှာပဲ။ အဲဒါကို ဦးလေးတို့က နိုင်ငံရေးစည်းဝေးပွဲ လုပ်ပါတယ်ဆိုတာကတော့ ဦးလေးတို့ အမြင်သက်သက်ပဲ။ ငါးစိမ်းသည်က ငါးစိမ်းသည်အကြောင်း ပြောမယ်၊ ဈေးသည်က ဈေးသည်အကြောင်း ပြောမယ်၊ ငါးသည်က ငါ ဒီနေ့ ဘယ်ဈေးလဲ ပြောမယ်၊ ဝက်သားသည်က ဝက်သားဈေး ပြောမှာပဲ။ အဲဒီ တော့ ကျွန်မတို့ NLD ထဲ ဝင်ထားတဲ့လူတွေ။ NLD လူတွေဆိုတော့ NLD အကြောင်းပဲ ပြောမှာပဲ။ ဒါ

နိုင်ငံရေးစည်းဝေးတာ မဟုတ်ဘူးလို့။ အဲဒီ တော့ သူတို့ ဘာမှလုပ်လို့ မရတော့ဘူး။

အဲဒီ ကနေစပြီးတော့ အိမ်စဉ်တွေ အိမ်စဉ်တွေအတိုင်း ပတ်ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ အစည်းအဝေး လုပ်တော့တာပဲ။ ကိုယ့်အဖွဲ့ထဲက လူတွေအကုန်လုံး တော်ကြာ ဟိုလူမွေးနေ့၊ ဒီလူဆွမ်းကပ်နဲ့ အဲဒီ တုန်းက ကော့မှူးက တောက်လျှောက်ကို အစည်းအဝေး မပြတ်ခဲ့ဘူး။ လစဉ် အစည်းအဝေး မပြတ်ခဲ့တဲ့ အထဲမှာ ကျွန်မတို့ ကော့မှူး ပါခဲ့တယ်။

နောက်တစ်ခုက ကော့မှူးမှာ စာဖတ်ဝိုင်းလုပ်တာ၊ ကျွန်မက ရန်ကုန်ရုံးချုပ်က စာအုပ်တွေငှားပြီး ကော့မှူးမှာ အဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ စာဖတ်ဝိုင်းလုပ်ကြတာ။ အဖွဲ့ဝင်တွေကို တစ်ယောက်ကို တစ်အုပ်စီ အလှည့်ကျ ငှားပြီး ငှားသမျှကို ကျွန်မ အကုန်အကျခံပေးတယ်။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တိုင်းကို စာဖတ်တဲ့စကားဝိုင်း လာလုပ်ကြတယ်။ လူငယ်စာဖတ်ဝိုင်းပေါ့။ ပထမဦးဆုံး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပေးဖတ်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ တစ်ဦးချင်းအမြင်ကို ပြန်မေးပြီး တစ်ဦးချင်း ပြန်ဆွေးနွေးကြတယ်။ ဘယ်လောက်အထိတောင်လဲ ဆိုရင် ကျွန်မတို့နယ်တွေမှာ NLD ထဲကို ဝင်ဆိုလို့ ဝင်ချင်တဲ့စိတ်ဓာတ် ရှိလို့သာ ဝင်ထားကြတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ ဗိုလ်တေဇကိုတောင် တွဲပြီး မသိတဲ့သူတွေ အများကြီးပဲ။ တောမှာက ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု တအားနည်းတာကိုး။ ကောင်မလေးတစ်ယောက်ဆိုရင် အစ်မတဲ့၊ အစ်မယူလာတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ ဗိုလ်တေဇနဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အမြွှာပူးလား။ ညီအစ်ကိုလားဆိုပြီး မေးသေးတယ်။ စာအုပ်ဖတ်ပြီး မေးတာ။ အဲဒီ အချိန်ကတည်းက ကျွန်မက ရုံးကနေ စာအုပ်တွေ တစ်ပတ်တစ်ခါ ငှားငှားလာပြီး ဒီကလူတွေကို ပေးပေးဖတ်တယ်။ အဲဒါကြောင့် NLD နဲ့ပတ်သက်ပြီး၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တော်တော်များများ စာဖတ်ပြီး သိလာကြတယ်။

အဲဒီ အတွက် မြို့နယ်အာဏာပိုင်တွေက ကျွန်မတို့ တအားဖိလာကြတော့တာပဲ။ အလုပ်လည်း တအားလုပ်တယ်။ ဖေဖေကလည်း

နောက် ကူညီထောက်ပံ့ပေးနေတယ်ဆိုတော့ သူတို့တွေက ကျွန်မကို NLD က
ထွက်အောင် မြို့နယ်အာဏာပိုင်တွေဘက်က ပိုပြီး ဖိအားပေးတော့တာပဲ။

*